

BASES DE LA CONVOCATORIA

PROGRAMA
VARIACIONES
2024-2025

FUNDACIÓ JOAN BROSSA
CENTRE DE LES
ARTS LLIURES

LA CONVOCATÒRIA

DEL PROGRAMA VARIACIONS
DE LA FUNDACIÓ JOAN BROSSA

Aprendre és variar, transformar, reinterpretar. Aprendre és repetir diferent, reinventar, imaginar noves maneres de fer, tot coneixent, o no, les influències d'aquests actes. **El programa Variacions pretén ser un disparador d'idees i metodologies a càrrec d'artistes residents al Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa, que treballaran amb una escola de primària o secundària duent a terme propostes híbrides entre l'art i la pedagogia.** Aquest programa té l'objectiu d'acompanyar i participar amb l'equip docent en la creació de projectes artístics i pedagògics —i en l'intercanvi de coneixements que es generen en aquestes zones de contacte—, i planteja l'oportunitat de mostrar, dins la programació de la Brossa, i en el format més adequat, els processos o els resultats del projecte.

Aquesta convocatòria cobreix les despeses d'honoraris i producció dels artistes i la mediació, i la Fundació Joan Brossa s'encarrega de gestionar el pressupost total del projecte, tot i que les decisions seran preses conjuntament amb el centre. A canvi, es demana un compromís i una implicació per part dels docents i del claustre per poder acollir un projecte artístic a l'escola, així com tenir la disponibilitat per envair l'espai del centre cultural, i qüestionar i transformar les seves dinàmiques.

Variacions es desplega en tres itineraris artístics: **Variacions Visuals**, on es treballa la dimensió més plàstica, objectual i perceptiva de l'art; **Variacions Poesia**, amb la paraula, l'escriptura i la veu com a vehicles de la creació poètica, i **Variacions En Viu**, on l'acció, la performativitat i el cos escènic són el centre del projecte. Aquests itineraris serveixen per orientar la proposta i poder escollir millor els artistes que hi participen, però la vocació és generar projectes híbrids i tan interdisciplinaris com sigui possible, perquè puguin aplicar-se a competències diverses. Les escoles teniu la possibilitat d'escollir un dels itineraris, en alguna de les dues modalitats que oferim: **un projecte anual (entre setembre i juny) o un projecte trimestral (d'una durada de 3-4 mesos, aproximadament).**

A QUI S'ORIENTA?

Variacions està pensat com un programa orientat a l'educació bàsica i, per tant, s'hi poden presentar tant escoles com instituts públics de l'àrea metropolitana de Barcelona, així com centres privats d'alta complexitat. La flexibilitat que aporta el nou currículum en la creació de situacions d'aprenentatge que treballin competències transversals permet que Variacions s'adapti a diversos nivells educatius, i que les diferències entre projectes radiquin més en els enfocaments que no en la diferència de sabers treballats.

A partir de la nostra experiència en projectes anteriors, una possible reflexió sobre les diferències en els projectes és que, per una banda, els projectes de l'etapa de primària s'han basat més en metodologies de descoberta i d'experimentació de l'entorn, la matèria i el cos; d'autoregulació de l'aprenentatge, i del treball en la competència d'aprendre a aprendre mitjançant la fotografia amb el [projecte a l'Escola Octavio Paz](#) i la dansa amb el projecte [Variar, voltar, veïnar](#). D'altra banda, els projectes amb secundària s'han orientat al descobriment d'un mateix i de la veu pròpia, al treball en el benestar emocional i a la reflexió crítica del lloc que els i les adolescents ocupen al món, mitjançant la poesia amb el projecte [imatge, paraula i acció](#) i la ràdio, amb el [Projecte 918](#).

METODOLOGIA ENFOCAMENT COMPETENCIAL I A PARTIR DELS ODS

Davant dels nous reptes als quals ens enfrontem com a societat, l'art i la creativitat són un motor essencial de canvi. Des de la Brossa compremem la pràctica artística com un enfocament bàsic a l'hora de treballar les competències clau necessàries per abordar reptes complexos. Defensem l'art com una forma de posicionar-nos críticament —i imaginativament— davant dels possibles futurs als quals ens enfrontem, així com un punt de partida per al treball col·laboratiu i per a la capacitat de reflexió sobre un mateix i el seu lloc al món.

Si com a escola teniu pensat treballar ODS en els vostres projectes, nosaltres us podem aportar la nostra expertesa en el terreny artístic (i l'expertesa dels i les artistes amb els quals treballareu) per tal d'**aplicar les competències que es volen treballar a projectes concrets, amb objectius assolibles i metodologies innovadores.**

OBJECTIUS

- Formar-nos transversalment a partir de tots els aprenentatges i coneixements implicats, amb professorat, mediació, alumnes i artistes.
- Dissenyar els projectes a partir d'un enfocament competencial perquè s'adaptin al currículum.
- Generar zones de contacte entre professionals del món de l'art i l'educació.
- Concebre el professorat dels centres educatius com a agents articuladors de processos dins d'un centre d'art.
- Oferir al centre educatiu l'oportunitat de dissenyar i impulsar un projecte artísticopedagògic amb l'acompanyament i el suport d'una institució cultural.
- Acostar els llenguatges pedagògics i artístics, per tal de situar al mateix nivell un procés creatiu i un procés d'aprenentatge.
- Fomentar els valors del treball en equip, la corresponsabilitat i el disseny conjunt de propostes artístiques entre el centre, la institució i els i les artistes.
- Nodrir els i les artistes, a l'equip intern de la Brossa i a la programació del centre dels processos creatius i d'aprenentatge que sorgeixin de cada projecte.

PASSOS A SEGUIR

Les escoles hauréu d'omplir un formulari en què trieu l'itinerari i la modalitat. També us demanarem una breu explicació de les motivacions que teniu per participar en el programa Variacions. Un cop presentat el formulari, el projecte passarà a ser valorat per un jurat format per professionals del món de l'art i de l'educació, segons els criteris de valoració explicats més endavant. **Si sou el projecte seleccionat, l'equip de la Brossa es posarà en contacte amb vosaltres per fer-vos una o diverses propostes d'artistes o col·lectius artístics que encaixen millor amb les vostres necessitats.** A partir d'aquí, començarà una fase de converses i trobades entre tots els agents implicats per tal de dissenyar un projecte situat a la realitat del centre educatiu.

ITINERARIS

Com s'ha comentat anteriorment, els itineraris són orientatius i serveixen principalment per poder materialitzar millor la proposta i vincular-la a un o una artista o artistes en concret. **La vocació de Variacions és generar projectes interdisciplinaris i transversals a tot el centre educatiu, perquè es treballin competències de diverses assignatures.** D'altra banda, el fet que trieu un itinerari no implica que l'artista o artistes que acabin formant-ne part no puguin explorar altres vessants de l'art. Com més amplis siguin els vostres interessos, més possibilitats tindreu de construir conjuntament una proposta artística. A continuació descrivim breument cada itinerari perquè escolliu el que s'adapta més a les vostres necessitats.

ARTS VISUALS

Un itinerari per explorar les potencialitats de l'objecte, de la imatge i de la percepció en un sentit ampli. Variacions Visuals dona l'oportunitat d'explorar des dels principis bàsics com el color i la forma, la figura i el fons, la llum i l'ombra, fins a conceptes més complexos com la simbologia, l'anàlisi de la imatge, les connotacions culturals d'un objecte o la reflexió sobre què és l'obra d'art. Inclou disciplines com la pintura i l'escultura, el cinema, la fotografia, el disseny, el videoart, o la performance, entesa des del seu vessant més visual i objectual...

POESIA

Sempre partint de la poètica experimental, aquest itinerari pretén acostar a infants i joves la paraula, escrita i oral, entent-la com un canal d'expressió i de creació. Variacions Poesia treballa sobre les possibilitats d'utilitzar el llenguatge no sols per comunicar-se, sinó també per provocar canvis i transformacions en el nostre entorn, i accions o emocions en els altres, així com per aprendre nous punts de vista i per establir noves relacions entre conceptes i imaginaris. Des de crear un projecte de ràdio fins a editar una revista poètica o celebrar un recital, aquest itinerari inclou disciplines com l'escriptura, la rapsòdia, la filosofia, l'edició o la calligrafia.

ARTS EN VIU

Variacions En Viu és un itinerari on explorar les formes d'expressió corporal i emocional. A partir de disciplines no tan canòniques de les arts escèniques, com poden ser la performance, la dansa contemporània, el teatre físic o les noves dramatúrgies teatrals, ens endinsarem en un treball físic, poètic i polític de l'escena i les seves capacitats d'enunciació. Inclou la possibilitat de crear accions escèniques, monòlegs interiors, performances site-specific ...

MODALITATS

Modalitat 1 (projecte anual, d'un curs escolar de durada): és una modalitat que inclou un treball continuat i profund amb la institució i els i les artistes que formin part del projecte. Això també implica que el vincle i la col·laboració poden ser més intensos durant uns mesos, i durant altres mesos l'acompanyament pot ser més dilatat.

Modalitat 2 (projecte trimestral, entre tres i quatre mesos de durada): és una modalitat de treball intensiu. El màxim són quatre mesos de durada, però hi ha la possibilitat que el projecte duri menys, o que el tipus de col·laboració canviï al llarg del trimestre.

En tots dos casos s'inclou un pressupost que cobreix els honoraris de l'artista o col·lectiu artístic, així com els costos de producció per a l'activitat o obertura de procés i una partida de comunicació.

La Fundació gestionarà el pressupost i decidirà els honoraris dels i les artistes i la mediació segons els seus barems. La partida de producció es decidirà conjuntament amb l'escola i l'artista o artistes. La Fundació es reserva el dret de tenir un marge per ajustar el pressupost a les necessitats del projecte.

REQUISITS

Què se us demana com a escola

- **El codisseny del projecte artístic** amb l'artista o artistes col·laboradors i la persona referent de mediació de la Brossa (mínim dues trobades a l'inici del projecte), per trobar l'encaix amb el currículum i incidir en l'aprenentatge competencial de la proposta.
- **La màxima implicació possible de l'equip docent del centre amb el projecte**, per ajudar a materialitzar-lo i a fer-lo evolucionar, i per buscar noves ramificacions i una possible reproductibilitat i autonomia futura de la proposta.
- **Establir una periodicitat en les sessions amb els i les artistes** per dur a terme el projecte a l'aula.
- **Dedicar algunes hores de reunió i de disseny del projecte** amb la persona referent del projecte al centre educatiu, l'artista o artistes i la persona de mediació de la Brossa (mínim dues trobades al llarg del projecte).
- **Valorar la possibilitat de fer almenys una activitat o obertura de procés a la Brossa** durant la temporada en la qual es duu a terme el projecte. L'organització de l'activitat és conjunta entre la Fundació Joan Brossa i el centre educatiu.

REQUISITS

La Brossa es compromet a...

- **Fer una proposta d'un/a artista o col·lectiu artístic** amb el projecte de l'escola, tenint en compte les necessitats i les condicions del centre educatiu.
- **Codissenyar el projecte** amb l'artista o col·lectiu i la persona o equip referent del centre educatiu, i fer-ne l'acompanyament en la implementació.
- **Dissenyar un pressupost adequat a la proposta** i segons la nostra taula salarial, i compartir-lo amb l'escola per tal d'assegurar la transparència. Gestionar el pressupost durant tot el projecte.
- **Programar almenys una activitat o obertura de procés** al nostre centre cultural durant la temporada en què es duu a terme el projecte.
- **Comunicar el projecte a la nostra comunitat creativa, educativa i general**, a través dels nostres canals habituals de difusió.

Qui s'hi pot presentar

Els centres educatius públics de l'àrea metropolitana de Barcelona o centres privats d'alta complexitat.

CRITERIS DE VALORACIÓ

- El grau de disponibilitat, motivació i compromís que té el centre educatiu per acollir un projecte d'aquestes característiques.
- L'encaix del projecte del centre educatiu amb els i les artistes programats a la Brossa durant la temporada.
- La necessitat del centre educatiu del programa Variacions (si és escola està situada en una zona de complexitat, els recursos de què disposa com a escola, els reptes i dificultats a què s'enfronta com a projecte...).

FORMULARI

Podeu omplir el formulari a [l'enllaç](#) següent.

CALENDARI

4 de març-6 de maig: Període de presentació de les sol·licituds.

Maig: Període de valoració de les sol·licituds.

Juny: Comunicació dels seleccionats i primeres reunions amb l'equip de la Brossa i l'artista o artistes pel disseny del projecte. Trobada amb els i/o les docents de referència del projecte.

Setembre: inici de la modalitat 1. Inici de la modalitat 2 en el cas que el projecte comenci al primer trimestre.

Gener: Inici de la modalitat 2 en el cas que el projecte comenci al segon trimestre. Fase de presentacions finals de la modalitat 2 (1r trimestre).

Març: Inici de la modalitat 2 en el cas que el projecte comenci al tercer trimestre. Fase de presentacions finals de la modalitat 2 (2n trimestre).

Maig-juny: Fase de presentacions finals del projecte de la modalitat 1 i la modalitat 2 (3r trimestre).

CONTACTE

Departament d'Educació i Mediació

Sílvia Galí

sgali@fundaciojoanbrossa.cat

www.fundaciojoanbrossa.cat

FUNDACIÓ JOAN BROSSA
CENTRE DE LES
ARTS LLIURES